

Az öreg rokon

Az évek könnyörtelenül mennek,követik egymást a napok és elrepül egy évtized,hogy észre sem vesszük.A tükörbe nézve fehér hajszálakat látunk,egy-két szarkalábat a szem körül,a homlokunkra ránc,redő borul.Először csak éppen,hogy szembe tűnik,nem tulajdonítunk neki nagy jelentőséget,legyintünk egyet,semmi az egész.Mikor már érezzük is,nem csak látjuk az öregedés apró jeleit,kicsit megszeppenünk,kicsit elgondolkodunk,mi lesz ezután.Az „ezután” is megérjük,megszokjuk és az ezer tenni való közt észrevétlenül belénk lopakodik az öregség.És ha már bennünk van,ott is marad,velünk az elmúlásig.Az évtizedek úgy rakódnak ránk,mint évgyűrűk a fára,és a ráncainkból kiolvasható a korunk.Szép tud lenni az öreg kor is mondjuk,szép bizony,ha széppé tudjuk tenni.Ha van erőnk és akaratumk,ha megmarad a józan ész,ha velünk van a párunk,ha van kihez szólni,van,aki segít,ha van egy támasz.Ezek nélkül bizony sivár,kilátástalan,magányos az élet,mert más szájából kell lesni a jó szót,egy mosolyt,egy adjon istent.

Fiatal korban ki gondol erre?

Ha ez volna a fő gondja,nem tudna megöregedni,nem tudna élni,a rettegés nem hagyná megnyugodni.Bölcsen van elrendezve az emberi sors,sok-sok bizakodás van belé táplálva,sok-sok remény,ami olyan nagy adag,hogy kitart,amíg élünk.Akinek kifogy,vagy elveszti,vagy megölik benne,ott a keserűség,a kilátástalanság,a kétségbeesés elpusztítja az embert.Küzdünk,dolgozunk még akkor is,mikor tudatosul bennünk,hogy munkánk gyümölcse már másnak érik,nekünk csak a termelés öröme marad.Ahol két öreg éli az életét,ahol nincs utód,valahogy ez nem adatott meg,ők is küzdenek,dolgoznak,mert ki tudja,ki meddig él?És ha elmegy az egyik,a másik kétségbeesett erőlködéssel küzd a magány,a másik hiánya ellen,sokszor sikertelenül.Értelmét veszti az eddigi élet,a hogyan továbbra nem kap feleletet,keserűen teng-leng,nem érdekli a holnap.A napok jönnek,mert neki több időt adott az élet,neki még élni kell,vele még van valami célja a sorsnak.Kire mit szabott ki az élet,csak később derül ki,hogy nyugodt éveket,keserű napokat,megtúrt,utált rokoni gondoskodást,vagy csendes,megváltó halált.Félünk az öreg kor megalázó elesettségétől,a gondolkodásunk lassúságától,mely úgy hat,mintha nem volna beszámítható az agyunk.A szánalmat nem ismerő fiatalok gúnyolódásától,hogy ránk akasztják a hülye jelzőt,és kiolvasható a nézésükből,hogy ez mit keres még mindig a földön.Megértünk egy kort,melyet tisztelni szokás,ami egyre inkább kimegy a divatból,az öreg csak akkor érdemes,ha pénze van,és csak addig,amíg adja.Sokszor nem szép,aminek szépnek kéne lennie,és az is fáj,aminek nem kellene fájni.

Az utca mindenki Bandi bácsija és Eszter nénije úgy tartozott a kisváros részéhez,mint egy öreg fa,vagy egy-egy régi ház.Házasságuk első évében költöztek ide,itt nyitott asztalos műhelyt.A környék összes házáról az ő ablakai,az ő keze munkái néztek az útra.Eszter néni az utca összes gyerekeit egy kicsit a magáénak érezte,mivel neki nem lehetett gyereke,így ha kellett pesztrálta hol az egyik,hol a másik nebulót.Itt öregedtek meg csendes kettesben,belenyugodva,hogy család nélkül élik le az életet.Ha néha kiálltak a kiskapuba, nem győzték a sok csókolom Eszter néni,Bandi bácsira a visszaköszönést,az integetést.Eszter néni mindig megkönnyezte ez a felénk áradó szeretetet,tiszteletet,és mindig megjegyezte:

-Látod Bandi milyen aranyos,jó gyerek valamennyi!

Eszter néni előbb kezdte ki a kor,már nem igen tudta elhagyni a szobát,már csak az ablakból integetett ki az ismerősöknek.Be-belépett egy -egy utcabeli,egy kis sütivel,vagy csupán érdeklődjön hogyléte felől.Bandi bácsi már nem igen ment a műhelybe,mert ápolta a mamát,főzött,takarított,ő még bírta egészséggel.

-De jó papa-mondogatta Eszter néni,-hogy te nem vagy beteg,így tudsz engem ápolni és vigyázol rám.

-A míg engem látsz mama,addig ne félj,én ápollak,én vigyázok rád,majd ha én leszek beteg,akkor meg te ápolsz engem.

-De jó,hogy minket egymásnak teremtett az Isten,de jó,hogy ilyen hűséges,jó szívet adott nekünk.-és Eszter szeretettel nézett az urára.

Az öreg kor szeretete ragyogott a szemükben és a hála,hogy együtt,egymást segítve öregedtek meg.

Könnyek szöktek az öreg szemébe,átölelték egymást,zokogtak egymás vállán,az öröm és a fájdalom könnyei hullottak kiapadhatatlanul.Kisírták magukat és megnyugodtak és a letörölt könnyek helyén kezdett átsejleni a mosoly.Nézték egymást sokáig fürkészve,a régi szépség a régi szerelem újra megcsillant a fáradt szemekben,és újra boldogok voltak.

-Mama,-szólalt meg Bandi bácsi,-az ilyen pillanatokért érdemes élni!-és szorosán magához ölelte Esztert.

Egy újabb könny gördült le a ráncos orcán,mint egy igazgyöngy ült meg a szája szögletében.

-De jó,hogy te vagy nekem Bandi,-simogatta meg az erőtlen kéz férje redőktől bordázott arcát,-de jó,hogy még mindig így szeretsz,öreg, kitartó,kedves szerelemmel.Te vagy az erősebb,mindig is te voltál,mindig te tartottad bennem a lelket,légy mindig ilyen erős,akkor is,ha én nem leszek neked.Tudom fáj,de ki kell mondani,nekem már lassan lejár az élet,és magad maradsz,nem lesz melletted senki.Meghalni nem olyan nehéz,mint megmaradni,mert neked marad minden gond,a magányosság,a kilátástalan jövő.Ha fáj az élet,ha fáj majd a magány,gondolj a leélt életünkre,meglátod vigaszt ad,meglátod,nyugalmat találsz.

-Ne mond,ne még,-jajdult fel Bandi,-ez nem lehet,még nem hagyhatsz itt,még élni kell,még élni kell neked.Ha pedig menned kell,úgy volna jó,ha én is mehetnék veled,nélküled már mit sem ér az élet,mit ér minden,ha nem vagy mellettem?Fiatal korunkban eszünkbe sem jutott ilyen gondolat,nem is gondoltuk,hogy van elmúlás.

Eszter bólogatott párat és hosszú hallgatás telepedett közük,egymás mellett ülve pihentek,csendes szomorúsággal.Mindkettőjük fejében ezer gondolat tolongott,elfásulva,lemondó beletörődéssel,mintha már nem jönne a vég.Így talált rájuk az este és sötét paplanjával betakart bánatot,kétségbeesést,az álom beragasztotta szempilláikat és pihentek csendben.

Minden éjszaka után új nap születik,új álmok,új tervek,öröm,bánat és kétségbeesés.Az öregeket már csak a holnap kilátástalansága veszi körül,jövőről álmodni már nem igen mernek.Örülnek,ha jön a kikelet,elfogadják a nap melegét,a virágok illatát,a madár csicsergését,talán kicsit még boldogok is tőle.Sötét gondolatok is születnek a homlok ráncai mögött,az ismeretlen felé visz a sors,ahol nem lesz ősz,sem kikelet,ahol a csend,az elmúlás lakik,ahol nincs tavasz,bevégeztetett.

Eszter néni fogyott,mint a telihold,napra-napra kisebb kupac látszott az ágyban.Lázás két szeme pislogott a párnák közül,megadva magát a sorsnak,könyörgött,ne tartsa soká az élet.Már nem jött ki hang a száján,szemei ijedt vibrálása mondott el mindent,félelmet,búcsúzást,lemondást.Estére azok is becsukódtak,örökre lezárta őket a halál.Bandi bácsi ijedt tétlenséggel toporgott,nem tudta,mitévő legyen,járt-kélt a szobába,mint aki keres,vagy remél valamit.A szomszéd átnézett,és jöttek segíteni,intézték amit ilyenkor intézni kell.Másnap már a siófüzesi rokonok is megjöttek,segítőkészségük,behízeltő kedvességük nagyon meghatotta Bandi bácsit.Még élt Eszter néni,nem igen látogatták őket,mert ki nem állhatta a sógornőjét,erőszakos,parancsolgató modora miatt.De most,hogy már nem szólhat bele,Bandi kedves,jó bátyám lett,drága testvér,aranyos rokon.Eldöntötték már csak úgy magukban Bandi további sorsát,már megvolt a nyugdíja helye,a háza árát is elköltötték gondolatban,kiterjesztették rokoni szárnyaikat,megmásíthatatlan szeretettel.Bandi tehetetlenül tűrte,mindenre bólogatott,mint aki szólni sem tud,mindenre bólogatott,amit a kedves testvér mondott.Az pedig mondta megmásíthatatlan igazságait,ami úgy hatott,mint egy bírói ítélet.A meny,a fiatalasszony olyan kedvességekkel kábította az öreg rokont,hogy minden szavát szentírásnak vélte.

-Eljön hozzánk bátya,mi gondoskodunk magáról,nem lesz egyedül,mindig lesz valaki mellette,lesz segítség,ha valami baj érné.Nem maradhat itt egyedül,ebben a korban kell,hogy legyen gondoskodó támasz,aki főz,mos,tiszta ruhát ad.

-Majd jövőnk bátyám,-mondta a húga-és elrendezünk mindent,meglátod minden jó lesz,jól fogod érezni közöttünk magad.Holnap nehogy kotyvassz valamit,majd hozunk ebédet,most pedig pihenj le,mert úgy látom fáradt vagy.

Bandi hálás volt a gondoskodásért,és már gondolatba el is határozta,hogy elmegy a hűgáékhoz.Neki adja a ház árát,tartsák el érte,amíg él. Kikísérte őket a kapuig,amint elrobogott velük az autó,még kint maradt nézelődni,ki tudja,meddig látja az ismerős házakat?A szomszéd is kinn állt és megkérdezte:

-Na,elmentek a rokonok Bandikám?

-Igen,elmentek,majd holnap jönnek újra,azt szeretnék,hogy hozzájuk költözzek,nem akarják,hogy itt egyedül legyek.

-Hát te tudod Bandikám,te ismered őket,nem szólhat bele senki sem. Akárhogy döntesz is,én azt kívánom,meg ne bánd-azzal kezdet ráztak,tegyük el magunkat holnapra.

Bandi bácsi nyitott szemmel feküdt,nézte a sötétet,várta,hátha kap választ.Kérdezgette az éjszaka csendjét,mi tévő legyen?Feleletet nem kapott,honnan is kapott volna,magába hánytá-vetette a gondolatait,érvelt ezer kétség között,forgott izzadva az ágyon.Nem tudott határozni,mi lenne a jó,míg kifáradva el nem nyomta az álom.A reggel sem oldotta a gondot,az esti gondolatok is felébredtek új formában,új kétséget,új reményt hoztak.A kételkedés és az a gyanú is felmerült benne,hogy mi ez a hirtelen nagy gondoskodás,ez a hirtelen jött nagy szeretet,a hozzá,a sorsáért való nagy aggodás.

-A házam kell nekik,-jött a borús gondolat,-áh,úgy sem kell már sokáig nekem,-jött a másik érv.

Talán csak a testvéri szeretet,a lelkiismeretük diktálja,hogy törődjenek velem.Mit várhatok még nyolcvannégy év felett,elhasználódtam,elkoptam,mint az öreg cipő,mér talán egy-két év és elmegyek Eszter után.Borús gondolataiba merülve ült és nézett ki az ablakon,nézte a szomszéd ház tetejét.Zörgésre,beszédre eszmélt fel,megjöttek a rokonok.Erzszi a húga nagy ovációval lépett be,hogy egy kicsit korábban jöttek,mert a menyének van egy kis dolga a városba.

-Reggeliztél bátyám?

-Még nem,még nem gondoltam rá.

-Na,akkor ülj az asztalhoz,hoztam egy kis szalámit,sonkát,még én sem ettem,legalább együtt megreggelizünk.Ezt edd bátyám,jó kis házi szalámi,ez ám finom,nem ám,mint a parizer,hogy se színe,íze,se színe.Ez kell neked bátyám,hogy odarakják az asztalra az ennivalót,aki megöregedett,annak jól esik,ha kiszolgálják.Meg a falat is jobban csúszik,ha nem egyedül nyámnyog az ember.Az ilyen étel után Bandim egy kis fröccs is jól esik,olyan jó kis tőkén termelt,amit a Józsi fiam termelt.Hoztam is egy kis kóstolót,kérsz bátyám egy kis pohárral?

-Tölthetsz egy keveset,megkóstolom.

Szikkázott,izzott a piros bor a pohárban,kínálta magát a vérszaporító ital,illatát már messziről érezni lehetett.Bandi belekóstolt,ízlelte,nagyon jónak találta,mert utána még ki nem fogyott a pohárból,le sem vette a szájáról.

-Tényleg jó kis bora van a Józsinak,ritkán iszik az ember ilyen finomat.

Kérsz még bátyám,igyál,ha jól esik!

-Töltsél még egy pohárával Erzsikém,ez bizony nagyon jól esett.

Reggeliztek,beszélgettek,és Erzsinek mintha csak véletlenül csúszott volna ki a száján megkérdezte:

-Nem volna-e kedved nálunk lakni Bandi?Beszélgettünk otthon a gyerekekkel,hogy minek fenntartani ezt a házat is mikor elférnél nálunk.Mi a fenének fizetsz te is adót,rezsit,mikor meg lehetne spórolni.

Hümmögött Bandi és kijelentette:

-Tényleg szívesen látnátok?

-Még ilyet kérdezni,a kedves bátyámat ne látnánk szívesen?

-De tudod,-védekezett Bandi-a menyed is ott van,annak tetszik-e majd,hogy én ott lábatlankodok?Nem bánt majd,mert olyan kemény beszédű,és én úgy látom,hogy nem valami barátságos.

-Enyém a ház bátyám,és amíg engem látsz,nem kell félned.A menyem Klári tényleg nehezen barátkozó,de amúgy áldott jó szíve van.Meglátod,ha jobban megismered,megszereted te is.

A kiskapu csapódott,megjött Klári.

-Jó napot bátya,-a kezében egy kisebb csomag-hoztam magának egy kis krémest,hallottam a mamától,hogy szereti.

-Köszönöm kislányom,tényleg szeretem,de mióta Eszter nénéd beteg lett nem ettem,ő nem ehetett,és én nem akartam,hogy vágyakozzon utána.

-Fogyassza egészséggel,én most elmegyek Jóskaért az Sztk-ba,majd ha végeztünk,jövünk.

Erzsi előcsomagolt,húst,ezt-azt,hogy nekilásson a főzésnek.

-Ugye megengeded bátyám,hogy itt főzzek?

-Csak csináld húgom,úgy is régen volt már jó illatokkal teli a konyha.

Így jártak Bandi bácsihoz egy darabig,és szelíd erőszakkal elérték,hogy eladja a házat és hozzájuk költözzön Siófúzesre.

Mindenhol jó,de legjobb otthon,mondja a közmondás.Bandi is úgy érezte magát,mint aki nem igazán van otthon.A ház ára a rokonok zsebébe,ő kisemmizve érezte magát,ott kell meghúzódnia,ahol kijelölték számára a helyet.Az első napok szívélyessége már kezdett terhes lenni számára,a tisztaszobába rakták,hogy kényelmes legyen a helye.Már kezdte megszokni az új családot,az új környezetet,amikor hirtelen meghalt a húga.Meghalt a testvér,akiben bízott,aki miatt rábízta magát a családjára,aki legközelebb volt hozzá.

Mi lesz ezután?

A gondolataiból,töprengéseiből annyit érzett ki,hogy az az elkövetkező évek nem sok jót ígérnek.Jóska az unokaöccse olyan tedd ide tedd oda szájaló hős,mindaddig,amíg az asszony rá nem ripakodik.Klári a feleség zsarnokoskodó,harácsoló,minden gondolata a pénz,a meggazdagodás.Hajszolja magát a munkába,de másokat sem kímél,nagyszájú,igazság is csak az létezik,amit ő annak tart.Bandi bácsi is kezd már terhére lenni,nem dolgozik,csak zabál,hol ide ül,hol oda és mindig útban van.A tisztaszobából is kitette hamar,azzal a meggyőző érvel, hogy ők egész nap kint dolgoznak a földeken,az egész ház nyitva,az megy be,aki akar.Az öregember már nem veszi észre,ha valaki besurran és elviheti még a házat is.

-Nézze bátyá,-érvelt erőszakos igazságával,-itt van ez a külön bejáratú kamra,jó helye lesz ott magának,és legalább a házat zárni tudjuk.

-Jól van Klárikám,-adta kényszeredett beleegyezését-te tudod.

Pár nap múlva beköltöztették a kisuvickolt kamrába,egy ágy,egy hokedli és egy fogas volt a puritán berendezés.Klári kicsit nyugodtabb lett,hogy a tiszta szobát nem uralja az öreg rokon,minek egy vénembernek ilyen fényűzés.Bandi kicsit ült este az ágyon,kirekesztve a családból,abból a közösségből,ahova vágyott.

-Hol tévedtem,-gondolkodott-túlságosan hiszékeny volnák,mindenem nekik adtam,most ezt kaptam érte.Visszacsinálni már nem lehet,úgy látszik,ez az én sorsom,ez az út van kimérve nekem,ezt kell végig járnom.Kesereghetek,nem látja senki,a sötét elrejtí a kíváncsi szemek elől,úgy takar el bánatot,mint örömet.

-Bátya,kész a vacsora!-hallotta kintről a hívó szót,kitörölt pár könnycseppet a szeméből,és bement a konyhába.

A többiek már a végén voltak a vacsorának,érzékeny öreg lelke megértette,hogy nem kívánnak együtt étkezni vele.Bántotta a fiatalok fülét,hogy klaffog a műfogsora evés közben,hogy nem veszi észre,ha a tézta fennakad a bajuszán,ha közben kicsit szíváro az orra.

-Hú hogy csámcsog az öreg,-súgták egymásnak,-a kanállal meg úgy kotoncol a tányérba,hogy a végén még kikopik az alja.

Kimosolyogták és undorral nézték,ha elszórta a levest,ha köhögött fuldokolva a tányérja felett.Azt hitték a fiatalok,hogy az öreg nem vesz észre semmit,pedig ha tudták volna,mennyit lát,és mennyit megérez a felé küldött célzásokból,megdöbbentek volna.Az öregember a lelkével is lát,és a szívébe csorog a keserűség,amikor megtelik,akkor baj van.Másnap este azzal az ürüggyel,hogy kész a vacsora,de még a többiek nem jöttek meg,idehozom bátya,maga csak egyen.Szó nélkül bölintott rá,és a fejébe kezdett zakatolni az a gondolat,innét is ki vagyok úzve.Később megszokássá vált,hogy az öreg kint kapta a vacsorát,már nem hívták be,ne undorítson minket,volt a megnyugtató.

Bandi bácsi minden szórakozása a szomszédban lakó,hozzá hasonló öregember volt.Azzal beszélgetett,egymásnak gyónták meg életük fájalmát,egymást vigasztalták,mesélték a múltat,az ifjúságot,amikor még szép volt az élet.Volt úgy,hogy csak ültek,magukat hallgatva,némán kalandoztak gondolataik a fejükben,sokszor olyanok,amit még egymással sem osztottak meg.Egy-egy mély sóhaj szakadt fel öreg szívekből,a múlt szépségét,vagy a ma keserűségét jó volt elsóhajtani.Egykedvűen nézték a nyári napot,mint akinek mindegy,mi jön ezután,már elszámoltak sok mindenről,nincs már más vissza,mint a végső számadás.Az pedig még várat magára,titkosan

hiába kérik,titkon hiába várják.

Egyik délután Bandi a kapott borával megkínálta István szomszédját,a melegbe jól esett a savanykás ital.

-Te Bandi,jól felvizezték neked ezt a bort,féltének ugye,ne hogy megártson.Fukar ez a Klári,már úgy látom,az is jól esik neki,ha te a pohár bor helyett a felét vízből kapod.

-Hát,ami igaz,az igaz,én is szódával szeretem a bort,de az pénzbe kerül,így vizet töltenek hozzá.

Klári ma előbb jött haza a munkából,mert hátha ellik a disznó.Amint meglátta az öregeket a hűvösön ülve előttük a pohárral,olyan düh fogta el,hogy majd szétrobbant.

-De jól megy az uraknak!-lökte oda epésen-Iszogatunk,más meg izzad,dolgozik szakadsáig,ezek meg vedelik a borát.Egy szalmaszálat sem bír odább tenni,de a poharat elbírja ugye!Hogy az isten szakítsa az eget az ilyen naplopókra!-azzal ment,rohant hátra az állatok felé és mondta-mondta átkait az öregre.

Bandi bácsi szólni sem tudott,csak hüledezett,el nem tudta képzelni,mi lelte Klárit.István szomszéd hazaindult,még megjegyezte:

-Sajnálak Bandi,ez meg alighanem csalánra pisált.

Mire végigjárta az állatokat kicsit lecsillapodott,már nem szórta megjegyzéseit,hanem pulykavörös fejjel tett-vett,rúgott,dobált mindent,ami az útjába akadt.Egyszer aztán kitört belőle,mint a vihar:

-Maga is csak ilyen potyalesőket itasson,végén még mi tartjuk el ezt is,pont ilyen éhenkórászokra van szükségünk.

-Hát csak egy pohár borral kínáltam meg,az már csak nem baj,-mondta félénken Bandi.

-Egy pohár,egy pohár,nem kell ide járatni senkit.

-Egy kicsit jól esik valakivel beszélgetni,-védte a maga igazát Bandi.

-Ha unatkozik,-nyelt Klári-morzsoljon kukoricát,vagy húzkodja a gatz a kertben.

Azzal otthagya az öreget megsértve,úgy gondolta,elérte a célját,legalább nem jön át ez a másik vénség kiszaglászni,hogy mit csinálnak és hogy gyarapodnak.Utána a szomszéd csak a kerítésen szólt át hébe-hóba,nem akart több bajt hozni Bandi szomszéd fejére.

Bandi bácsi egyre magányosabb lett,a család csak néha-néha szólt hozzá kurtán-furcsán egy-két szót.Magába fordult,nagyon csendes lett,magába beszélt,morgott,dörmögött,senkihez sem szólt,akit senkinek néznek,az maradjon csendben,az húzza meg magát.

A nyár hamar elmúlt,az ősz köszöntött be gazdag terméssel,soha nem látott bőséggel ajándékozott mindent.Hajszolta magát mindenki,hogy betakarítsa,amit a természet adott,reggeltől estig a földeken voltak,este még a jószágot is el kellett látni.

Az esték kezdtek hidegek lenni,reggelre már dér fehéredett a fűszálakon,Bandi bácsi panaszkodott,fázik a kamrában.

-Menjen be az istállóba,ott jó meleg van!-ajánlotta Klári.

Ha tetszett,ha nem,el kellett fogadnia,ha nem akart fázni,a tisztaszoba felé már nem vezet út.Ott tényleg jó meleg volt,csak a trágya bűzét nehéz volt megszokni.Nem lázadt ellene,csak gondolataiba motoszkált,miért tette ezt vele,miért dugták az állatok közé.

Klári is este főzött,fejte a teheneket,etette és a túlhajszolt tehetetlen dühében káromkodott.Okolt mindent,mindenkit,hogy ő ilyen fáradt,egy perc pihenése sincs.Jóska a férje,amíg az újságot el nem olvasta,el nem mozdult a székről.Bölcsen mindig megállapította:

-Ennyi pihenés kell,és közben megtudja az ember,mit csinálnak az okosok Pesten.

-A villám csapja agyon a politikusait,-érvelt Klári,-azok miatt nem végzünk soha.A helyett valamit csinálhatnál,hogy pihenjek én is.Itt van rám hagyva még ez a vénember is,ezt is el kell látni,hogy az Isten ezt is már nem tudja megdögleszteni!-hergelte magát Klári.

Bandi bácsi éppen befelé ment a vacsoráért,hallotta a káromkodást,és megtorpant a kiszűrődő hangra.Megfordult s csoszogás közben morogta magába,majd megtudja,de ha nem,majd segíték neki.

Reggel Klári ment elsőnek az istállóba,amint belépett látta,hogy Bandi bácsi lóg az istálló gerendáján,a borjúkötélen,élettelenül.Önkéntelenül kicsúszott a száján:

-Na végre megjött az esze!

Az istállóból kilépve már éktelen visításba kezdett,mintha a szívét tépnék.Az éktelen jajgatásra

kifutott a család,a fele utca is oda csődült.

-Mi lehet a baj?

Megjött az orvos,vizsgálta,megállapította beállt a halál.Amíg kiállította a jegyzőkönyvet,Klári ott jajgatott,toporgott,mintha fájna valami nagyon.Végül feltette az orvosnak a kérdést:

-Doktor úr miért tehettem,mikor mindene megvolt?

Az öreg orvos,ahogy átnyújtotta a halotti jegyzőkönyvet,csak annyit mondott:

-A jó szó hiánya ölte meg szegényt!